

Óratervezet

Egyediség és hasonlóság - a magyar zsidóság története a 20. században

Évfolyam: 10. évfolyam, történelem

Kategória: zsidó családtörténetek

Időtartam: 2*80 perc (két epochális óra)

Az **órák célja** a 20. századi magyar zsidóság történetének áttekintése családtörténeteken keresztül. Fő célom az volt, hogy a tanulók megismerjék a magyarországi zsidóság mindennapjait, lássák, hogy teljesen különböző családi, társadalmi háttérrel rendelkező emberek sorsa a Vészkorszak idején egygyé vált, hogy aztán a felszabadulás után ismét külön utakra váljon szét. Az órák tematikája a 2. világháború témakörébe illeszkedik, de nagyon fontos hangsúlyozni, hogy a Holocaust egyedisége folytán nem tekinthető tananyagnak, megismerése, előzményeinek és hatásainak végiggondolása viszont minden demokratikus gondolkodású ember kötelessége.

Szükséges eszközök:

1. csoportonként egy laptop (lehetőleg internet-hozzáféréssel)
2. csomagolópapír
3. filctollak
4. fényképek

Felhasznált források:

Centrópa-filmek:

1. Galpert Ernő: Vallásos családban nőttem fel
2. Nussbaum László: Európa határok nélkül
3. Kinszki Judit: Szerelem papírrepülőn
4. Koltai Panni: Három generáció hat esküvő
5. Faludi József: Egy ortodox gyermekkor
6. Bevezetés a magyar zsidóság történelmébe

a fogalmak tisztázásához internet

Az óra menete:

1. Közös megnézzük a *Bevezetés a magyar zsidóság történelmébe* című filmet, amellyel egyrészt átismételjük a korábban, a dualizmus illetve a két világháború közti időszakról tanultakat, másrészt pedig felvezetjük az új anyagot. Ezután közös "mind map"-ot készítünk: mi jut eszünkbe a film illetve a korábban tanultak alapján a zsidóság háború előtti, háború alatti illetve a háború utáni történetéről. A fogalmakat, megjegyzéseket egyelőre csak összegyűjtjük, de nem magyarázzuk meg őket részletesen.
2. A diákok párokba állnak, kapnak egy fogalomlistát (ld. melléklet), amit a tudásuk és az internet segítségével meg kell magyarázniuk. A feladatlap ellenőrzése közös történik.

3. Az osztályt 5 kb. egyenlő létszámú csoportra osztjuk. Minden csoport egy filmmel dolgozik a fent felsoroltak közül. A filmeket szétoszthatjuk mi is, képességek alapján, de talán jobb, ha sorsolunk.
4. A filmeket csoportokban nézik meg, majd csomagolópapírra elkészítik a főhős részletes életrajzát. Ehhez a film mellett használhatják a rövid leírást, a részletes életrajzokat és a fényképeket is. Külön hívjuk fel a figyelmet, hogy feladatuk lesz a közös térképen a történetben szereplő települések feltüntetése.
5. Ezután a csoportok bemutatják történeteiket.
6. A bemutatók után a csoportoknak meg kell keresniük a történetek egyedi és a közös vonásait.
7. Az óra végén közösen levonjuk a következtetéseket, válaszolunk a felmerülő kérdésekre. (Ha nem férne bele két epochális órába, inkább hagyjunk rá több időt, de semmiképp ne maradjon semmi kibeszéletlenül)

Melléklet

Magyarázd meg az alábbi fogalmakat!

1. Auschwitz
2. Buchenwald
3. csillagos ház
4. deportálás
5. gettó
6. hadikötvény
7. héder
8. jesiva
9. jiddis
10. melamed
11. micva
12. munkaszolgálat
13. neológ
14. ortodox
15. Osztrák-Magyar Monarchia
16. Palesztina
17. rabbi
18. sábesz

Kardos Éva (Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Budapest)

